

4. ZUŠkoviny

číslo

XIII. ročník

Měsíčník Základní umělecké školy F. A. Šporcka, Jaroměř

vychází 3. prosince 2018 se zprávou:

"Už zasvitla zase v tmách všedních dní zář první svíce adventní..."

Úvodník - adventní

Adventus = příchod

Přichází příchod. Přichází postupně – čtvrtinku po čtvrtince, knůtek po knůtku, sirku po sirce, plamínek po plamínku. Symfonie o čtyřech větách. Jenže ta symfonie není na programu koncertu jediná. Je jen jakýmsi předskokanem, dlouhou předehrou velkolepého oratoria.

Představme si, že sedíme v pohodlných sedačkách hlediště velikého koncertního sálu. Je teplo a v začíná zhasínat jedno světlo za druhým. Sál pohltí měkká polstrovaná tma. Těšíme se, ale nevíme, co přesně čekat. Jevišťe se žlutě rozsvítí a červené samety opony se pomalu rozhrnují. Orchester začíná ladit. Nástroje se přetahují a překřikují, vládne zmatek a hluk. Naše těšení se mění v nedočkavost, začínáme nervózně poklepávat nohou. Ale potom se s příchodem dirigenta všechno uklidní. Chvilíčku je naprosté ticho plné napětí. A potom to začne. Ozvou se první kulaté tóny smyčců. Začíná předehra. Dlouhá, klidná a krásná. Sedíme v měkké sedačce a ani nedutáme. Neodvažujeme se ani pohnout, ani myšlenkám nedovolíme zaběhnout se do známých zákoutí všedních problémů a nepřijemností. Přestože víme, že zatím jenom čekáme. Víme, že po předehře přijde něco ještě mnohem krásnějšího.

V klidu a žlutém světle čekáme na tu velkolepou a majestátní chvíli. Čekáme dlouho. Potichu se těšíme. Každý sám a všichni společně. Tak by to mělo být. Nebo ne?
Bapu

Advent (z lat. adventus) je začátek liturgického roku, období čtyř neděl před vánočními svátky. Je to doba radostného očekávání příchodu Spasitele, duchovní přípravy na Vánoce, doba rozjímání a dobročinnosti. Dříve byla doba adventní zároveň dobou postu, kdy byly zakázány zábavy, svatby a hodování.

V západní tradici je advent také dobou zklidnění. Odpovídalo to životnímu stylu našich předků, jejichž přirozeným rytmem byla intenzivní práce v době od jara do podzimu, kdy bylo nutné zvládnout veškeré zemědělské práce, a odpočinek v zimě, kdy se vykonávaly domácí práce jako draní peří, šití, pletení, předení, a tkaní.

Česká hudební tradice se může pochlubit výjimečným počtem krásných adventních písní. Uplatňují se zejména při jitřních mariánských mších zvaných roráty.

Wikipedie

autorkou obrázku je Nela Hatková

Z notesu pana ředitele

Na stromech už nezbyl téměř žádný list, zato v mém notesu je jich popsanych více a více. Ty listopadové listy z notesu jsou obzvláště vybarvené. Nemají sice tak hezké barvy, jako listy, které ještě před nedávnem proháněl vítr ulicemi, ale z těch barevně podtržených a zakroužkovaných bych jich pár zmínil. Proběhly dva smyčcové koncerty, Velký podzimní koncert s rekordním počtem vystupujících, krásný a noblesní koncert v Muzeu s názvem Naše úroda a na samém konci mám ještě barevně označený zpěvacký koncert a vystoupení pěveckého dua s dechovým orchestrem VČE v Hradci Králové. Celý listopad také pilně pracují muzikanti, zpěváci, dramataři a výtvarníci na společném díle – jak víte, na svět přichází neobyčejný vánoční příběh o neobyčejném setkání, o Vánocích Československých, který budete moct shlédnout 12. prosince v Městském divadle od 18 hodin. Prozradím, že v divadle zazní krásné, roztomilé i rozpustilé koledy z Krkonošska a Podkrkonoší a jedna nádherná, ale místy pěkně rozverná vánoční mše slovenského skladatele Jiřího Zrunka. A prosinec, ten už je ve znamení příprav na vánoční svátky. Zpěváci a muzikanti půjdou přinést trochu radosti do Domu s pečovatelskou službou a do Léčebny dlouhodobě nemocných. Sbor Bel Canto vystoupí na benefičním koncertě se zpěvačkou, která si říká ELLA 16. prosince v jaroměřském divadle. A je toho ještě mnoho dalšího, jak se dočtete na přehledu prosincových akcí. Tu dobu čtyř nedělí, dobu adventu, dobu očekávání bychom ale neměli prožít jen ve znamení příprav a shonu, měli bychom si najít čas na ztišení a klid, alespoň na chvíli. Každý si v takovém zastavení může svoji unavenou mysl, rozpumpované srdíčko a mnohdy vykřičené hlasivky uklidnit tím, o čem ví, že mu klid spolehlivě přináší. Věřte, že pokud si na adventní zastavení najdete alespoň chvíli, prožijete celou radost Vánoc ještě více naplno a opravdově. Přeji Vám dostatek sil pro předvánoční čas, pevně zdraví pro tělo i duši a požehnané Vánoce.

Váš Vlastimil Kovář

Základní umělecká škola F. A. Šporka
Vás srdečně zve do divadla

na komponovaný pořad žáků a učitelů
hudebního, výtvarného a literárně dramatického oboru

„Potkali se... aneb Československé Vánoce“

O vánočních dárkách a o tom, co se v Jaroměři mohlo stát.

Městské divadlo, středa 12. prosince 2018,
v 10 hodin pro školy, v 18 hodin pro veřejnost

www.zus-jaromer.cz

„Potkali se... aneb Československé Vánoce“

Na výročním trhu v Jaroměři se potkala Rozálie, která přinesla na prodej plátno, s Maxmiliánem, horníkem, který razil chodby při stavbě vojenské pevnosti v Plesu. Ona pocházela z Krkonoš, z malé vsi Bernartice, on z Bánské Štiavnice. Ze setkání byla láska...československá.

Po loňském projektu České Vánoce se v letošním výročním roce pokoušíme na tradici tematicky navázat a posunout ji. Pořad představí krkonošské koledy a slovenskou barokní půlnoční mši. Uvidíte příběh dětí, které na půdě u své babičky našly něco víc, než jsou obyčejné vánoční dárky...Na novém pořadu spolupracuje soubor Je to tajný! našeho dramatařku s Jarkou Holasovou, pěvecký sbor bel Canto s Kristýnou Brzkovou, malí zpěváci z hudebních nauk s Markétou Kočí, Musica Sporecka s Janou Kovářovou a Vlastimilem Kovářem, na scénografii

pracují výtvarníci s Radkou Ulichovou, jako host s námi spolupracuje Václav Kracík. Ve středu 12. prosince nás čekají dvě premiéry, v 10:00 pro školy a v 18:00 pro veřejnost. Těšíme se!

Pá a M-O-A

Bylo – nebylo

Z výtvarky: Strašidelné občerstvení, jaroměřské náměstí a dostaveníčko andělů

Začátek měsíce listopadu se nesl ve znamení monotematické hodiny strašidel a jejich her s mladšími žáky. Vyprávěli jsme si o svátcích, které brzké stmívání doprovázejí, o světýlkách blikajících tmou, o dušičkách mající v tyto dny blíže do našeho světa než kdy jindy. Děti s maminkami nelenily a na prostřený stůl donášely krabičky plné dobrot - netopýrků z perníkového těsta, muffinů nazdobených pestrobarevnými strašidelnými gumídky, sladkých prstů s dlouhými mandlovými drápy . . . prostě strašidelná hostina se vším všudy. I na slané dobroty se místo našlo. Ti starší se nenechali tolik rozptylovat a pustili se do různých technik, jejichž hlavním tématem bylo jaroměřské náměstí: z boku i z ptáčích perspektivy, kresby, prostřihovánky a jejich xerokopie, následné frotáže dokončené malbou.

Blížící se sladké očekávání Vánoc podpořil slet andělů, kteří se u nás zabydleli na několik vyučovacích hodin. Nejen portréty malované temperou, ale i kresby tužkou na barevném pozadí doplněné sněhovou bílou barvou vystihly jejich neviditelnou křehkou duši.

Radka Ulichová

30 let Dramat'áku pokračovalo v mateřských školách

Ve čtvrtek 16. listopadu jsme s představením „Tři pohádky z papíru“ jeli do dvou mateřských školek. Ráno jsme se sešli na nádraží v Jaroměři a odjeli autobusem do Jasenné, kde na nás čekaly Renča s Verčou, které tam bydlí a naši návštěvu domluvily. Došli jsme do školky, připravili se a zahráli O třech prasátkách, O Červené karkulce a Hrnečku vař! poprvé. Dětem i paním učitelkám se to moc líbilo. Do odjezdu autobusu zbývalo ještě dost času. Rozdělili jsme si čokoládové bonbóny a holky nás provedly po zahradě školy a školky a vzpomínaly, jaké to bylo, když tam ještě chodily. Potom jsme nasedli na autobus směr Josefov. V mateřské školce jsme vše zopakovali podruhé. Vystoupení se opět moc líbilo a milá paní učitelka nám za to dala sladkou odměnu, kterou jsme si snad ani nezasloužili. Do zušky nás dovezli a tam jsme se rozešli.

Josefína Pacovská
soubor Možná... v Mateřské škole Jasenná

POSED 2018: Tento způsob zdá se mi poněkud... aneb Svět Jindry Pevného

Jindřich Pevný. Toto jméno s největší pravděpodobností Jaroměřákům nic neřekne, a proto dovoluji, abych vás s ním seznámila. Jindru Pevného jsem osobně neznala. Koho ale znám osobně jsou divadelní kamarádi ze Svitav. Jindra Pevný byl také rodák ze Svitav, a když píše byl, tak to bohužel leccos napovídá. Jindra na začátku letošního roku náhle zemřel. Byl to výtvarník, divadelník ve svitavském souboru Čěčko, hudebník, zkrátka zapálený umělec! A protože, jak jsem se z doslechu dozvěděla, byl opravdu výjimečný člověk a lidé ho měli rádi, rozhodly se Svitavy, že mu věnují večer! Tato zpráva se rozeslala, až se dostala i k nám do dramaťáku. Zadání bylo, vybrat si nějaký obraz, jeho obrazy jsou opravdu moc zajímavé, hlavně po delším zkoumání, pár dní s ním existovat a nechat se jím inspirovat a následně vymyslet krátké představení, píseň, cokoli, k čemu vás ten obraz motivoval. My jsme si vybrali obrazy tři. Inspirovaly nás natolik, že jsme za pomoci meotaru, projektoru, notebooku a gramofonu vytvořili krátkou divadelní událost, kterou jsme 17. listopadu v 15:00 ve Svitavách v divadle Trám zahájili celé pásmo. Souborů bylo hodně a celý program pro Jindru trval asi tři hodiny. Poté se hrála další představení. Večer to byl milý a hezký. A i když jsem Jindru Pevného nikdy nepoznala, jeho obrazy a kamarádi ze Svitav mi mnohé prozradili.

ČabMa

Podzimní koncert

Koncert, uspořádaný v pondělí 19. listopadu, byl po instrumentální stránce velmi pestrý. Varhany rozezněl hned na úvod Josef Matyska, ze strunných nástrojů jsme slyšeli housle a kytary. Vedle klaviristů ze třídy paní uč. Jirkové a Příbylové, vystoupil i Štěpán Janeček s akordeonem. Nejpočetnější skupinou nástrojů byly tentokrát dechy – zobcové a příčné flétny hrající sólově i v souboru, ze žesťů tři trumpetisté i dvě trumpetistky. Ke kuriózním vystoupením bychom mohli zařadit skladbu upravenou pro tři příčné flétny a „dvoje zubní rovnátka“. Všem dechařům, hrajícím s tímto velkým handicapem, patří velký obdiv.

Závěr koncertu patřil našemu nejmenšímu i nejmladšímu trumpetistovi Pěťovi Stránskému, který patří ve své věkové kategorii ke špičkám v České republice. Ježkova skladba Nebe na zemi, kterou Pěťa zahrál za klavírního doprovodu svého dědy Petra Mádleho, ještě dlouho zněla v uších nadšených posluchačů.

Martina Zemková

Naše úroda

Podzimní sklizeň v naší škole tradičně zakončila ve středu 21. listopadu Naše úroda. Příjemným večerem nás provedla krásná hudba, souborovou hru střídala sólová hra a zpěv starších žáků. Atmosféru této podzimní sešlosti podpořil i prostor městského muzea doplněný výstavkou výtvarníků, který pod září světél vypadal skvěle. Program byl pestrý a jakoby nostalgický stejně jako podzim na ulici. Slyšeli jsme flétny, housle, kytary, saxofon, komorní soubor a barokní soubor a spoustu dalších nástrojů. Nadějní zpěváci a zpěvačky, kterých nemá naše ZUŠka pomálu, dotvářeli celkové vyznění koncertu. No a já s Bětkou jsme to celé zase moderovaly. Spolu nebo každá sama jsme se snažily nezkomolit jména účinkujících, stejně tak cizojazyčné názvy skladeb a jejich autorů. Ráda bych poděkovala divákům, rodičům a příznivcům naší školy, kteří byli příjemným publikem. Děkujeme. A v prosinci, přijďte zas, těšíme se na vás!

K-Ája

Představujeme...výtvarníka Jindru Pevného

(17. 1. 1961 – 2. 3. 2018)

Podivuhodné bytosti.

Když časně ráno, spíše na konci noci nepřerušené spánkem, vyjdeš na zahradu svého domu, nebo jen otevřeš okno svého panelového bytu, můžeš – bude-li ten den dnem kdy táhnou – spatřit nad obzorem podivné hejno letících bílých okřídlených koní táhnoucích odněkud z velké dálky někam ještě dál.... Kam, to nikdo neví, protože nikdo přesně nezná jejich trasy ani místa jejich odpočinku. Pokud si tě ale spánek včera vyhledal anebo jen okno bylo otevřeno příliš pozdě, letící hejno pegasů už asi neuvidíš. Je zase někde v místech, kde právě končí noc a kde právě ospalý malíř odložil štětec a vyhlédl z okna.

Ale nepropadej smutku. Ještě i v tuto pozdní chvíli můžeš potkat, budeš-li se pozorně dívat, mnoho těch nejpodivuhodnějších bytostí...

Jindřich Pevný
(www.pevny.cz)

Jan Skácel
Dopis

Jela jsem posledním autobusem z náměstí.
Večer byl tíživý a rmutný...

Pořád jsem měla pocit,
že otevřeným oknem odpluji
a připojím se k mráčkům na obloze.

Abych se aspoň trochu utěšila,
rozhodla jsem se,
že dříve nežli vzlétnu
povzdechnu z hloubi duše.

Aby tu po mně zbylo něco nahlas.

(báseň Jana Skácela soubor *Convivium* použil ve své performanci pod názvem „Melancholy blues“ v rámci POSEDu ve Svitavách. Oba obrazy byly inspirací)

„HH“

Renesance v hudbě

Renesance se po Evropě šířila postupně, a to od Itálie směrem na východ. Oproti gotice má umění, včetně hudby, základ v pozemském světě. Myšlenkově jde o návrat ke staré antické kultuře. V renesanci pokračuje rozvoj polyfonie (= vícehlasu), oblíbenou formou se stává kánon. V tomto období ze svých předchůdců vznikly např. housle, loutna, trubka, fagot, pozoun, a cembalo. Pro tyto nástroje se píší sólové skladby. Klade se čím dál větší důraz na harmonii a celistvost díla, skladba musí harmonicky plynout. Hudba se nacionalizuje= začíná se dělit podle typických znaků jednotlivých národů.

Pár slov k historickému pozadí doby. Dochází k oslabení vlivu církve, jelikož se rozpadá na několik protestantských odnoží. Státy, které mají moře a námořnictvo podnikají průzkumné výpravy a vlivem toho dochází k objevu nových světadílů. Johannes Gutenberg vynalézá knihtisk a probíhá první pitva. Nutno dodat, že na území českém se nikdo neplaví za objevy, nýbrž se tu vývoj, umění obecně, mírně brzdí díky husitským válkám. Mezi významné osobnosti tohoto období patří Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic (a z české kotliny), Ital Giovanni

Pierluigi da Palestrina, který položil základy stylu a capella a vlámský skladatel Orlando di Lasso. Tvorbou Orlanda di Lassa se zabýval i Alfred Einstein, hudební vědec a bratranec Alberta Einsteina. Tématem pro další číslo bude baroko.

Anketní otázka: Ve kterém roce vynalezl Johannes Gutenberg knihtisk?

(h)RUŠ

Francouzská tiskárna kolem roku 1500

Přišel jsem...Stanislav Hájek

Kdy a kde jsi přišel poprvé do ZUŠ?

V Náchodě, asi v šesti letech jsem začal hrát na zobcovou flétnu a po třech letech jsem přešel na klarinet. **To jsi chtěl?** No, my jsme to měli v rodině. Strejda hraje na klarinet, byl pro mě vzorem. Můj mladší bratr pak hrál přirozeně taky. Měli jsme doma duo, a jednoho učitele. Před soutěží jsme hrávali hodně, pro celou bytovku. **Sousedé si stěžovali?** Zvykli si. Nestěžovali si, ale bylo dáno, že jen do 21 hodin. **A bavilo vás to?** Bavilo, měli jsme dobrého učitele. Byl to takový temperamentní prudeš, ale byla s ním velká legrace. **Chtěl jsi s klarinetem někdy přestat?** Ale jo, měl jsem takové období, asi v osmé a deváté třídě. Ale tím se člověk nějak prokouše. Záleží pak třeba i na vystoupení, když se povede, tak je zas dobře. Když ne, tak se s tím chce skončit třeba hned, ale pak to zase přejde. Je to přece jen hledání, někdy to sedne někdy ne. **A jak to bylo s klarinetem dál?** Po gymnáziu jsem šel na pedagogickou fakultu do Hradce Králové,

hudební výchova a dějepis pro II. a III. stupeň. U pana Plašila jsem měl hodiny hry na klarinet, ale bylo mi to málo, tak jsem ve druháku zkusil přijímací zkoušky na konzervatoř, kterou jsem přitom vystudoval dálkově. **A pak jsi začal učit?** Ano, ale bylo to komplikované, měl jsem pár hodin na prvním stupni ZŠ v Týništi, to bylo zastupování za nemoc, půl roku. A pak jsem učil v Náchodě a v Opočně. Teď učím na zušce v Náchodě a tady za Nikolu Hruškovou na mateřské dovolené. **Hraješ v nějaké hudební skupině aktivně?** Ano, v Novoměstské filharmonii, v Dechové harmonii Náchod a pak, jak je potřeba. **Máš nějakou metodu, radu, jak na nástroj?** Je to o pokoře, o pílí, pak se to dostaví...někdy to trvá déle, takže vydržet. A mějte radost z muziky! Děkuji za povídání. Jé

...viděli jsme...

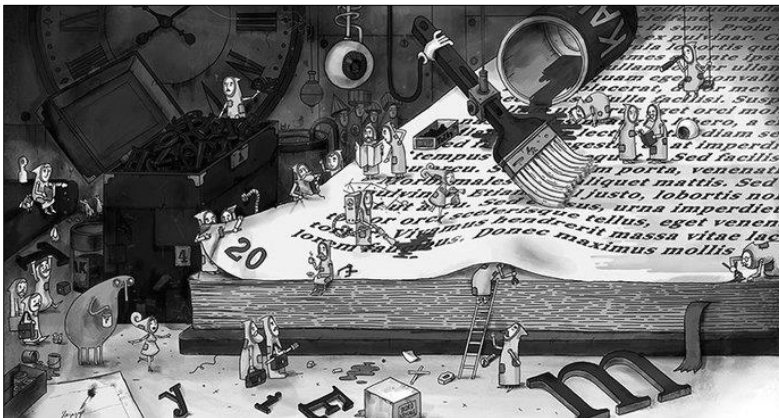
...Naši úrodu – podzimní koncert starších žáků...

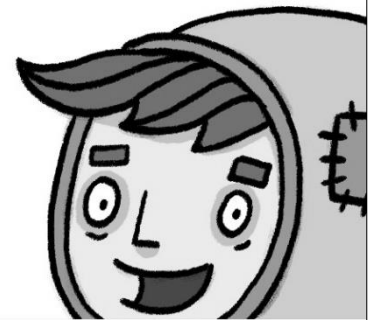
...Convivium na Posedu ve Svitavách.

...zvítězili jsme!

Soubor Popcorn se dostal do finále projektu Čtenář na jevišti kampaně Rosteme s knihou, který pořádá Svět knihy! Odborná porota posuzovala 61 zaslaných videí z připravovaných inscenací scénického čtení dětských souborů a skupin z celé republiky a vybrala pět nejinspirativnějších, které organizátoři akce pozvali do pražského divadla Minor, kde 17. prosince proběhne finálová přehlídka. Soubor Popcorn pracoval s knihou „Překlep a Škraloup“ autorů Tomáše Končinského a Barbory Klárové, kterou ilustroval Daniel Špaček. Kniha v minulém roce získala Cenu Magnesia litera za knihu pro děti. Souboru gratulujeme!

Překlep a Škraloup

Má to cenu!

MAGNÉSIA LITERA 2021 KLASIK STUHA 2021 KŘEŠŤÁLOVÝ PŘELAS

Soubor Popcorn

Do šatny

„Proč chceš pod stromeček dvě soupravy vláčeků?“
„Chci si hrát, i když bude táta doma!“

„Já bych chtěl na Štědrý den psa!“
„Nic si nevymýšlej, budeš mít kapra jako všichni!“

„Mami, mami, hoří vánoční stromeček!“
„Neříká se, že hoří, ale že svítí, Petříčku.“
„Mami, mami, záclony už taky svítí!“

Maminka říká Pepíčkovi: „Zapal vánoční stromeček.“
Za chvíli se Pepíček ptá:
„A svíčky taky, mami?“

„Představte si, poprvé se na u nás sešel na štědrovečerní večeři sudý počet lidí!“
„Jak to? Vždyť jste tři.“
„Jo, ale potom přijelo sedmnáct hasičů!“

„Dal jsi mu jako dárek ten nůž?“
„Ano.“
„A co říkal?“
„Au!“

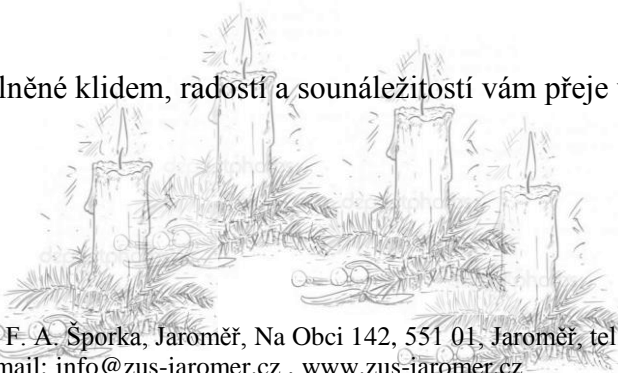
Při štědrovečerní večeři se ptá Pepíček: „Tati, máš v krku kost?“
„Nemám.“
„A na čem ti teda drží hlava?“

„Dědečku, moc ti děkuji za ty housle,
které jsi mi dal k Vánocům. Je to nejlepší dárek,
jaký jsem kdy dostala!“
„To mám radost!“
„Pokaždé, když začnu hrát,
mi dá tatínek dvacet korun, abych už nehrála!“

„Pod stromeček mi nasliboval hory, doly.“
„No a splnil ti přání?“
„Dostala jsem atlas světa.“

„Vzala jsem muže na vánoční trhy.“
„A chtěl ho někdo koupit?“

Příkrásné Vánoce, naplněné klidem, radostí a sounáležitostí vám přeje vaše redakce!

Základní umělecká škola F. A. Šporka, Jaroměř, Na Obci 142, 551 01, Jaroměř, tel. 491 812 356
e-mail: info@zus-jaromer.cz, www.zus-jaromer.cz

4. číslo vychází 3. prosince 2018 se zprávou

„Už zasvitla zase v tmách všedních dní zář první svíce adventní...“

redakční rada: k-Ája (Karolína Novotná), čaBMa (Barbora Maksymovová), Bapu (Alžběta Skořepová), (h)RUŠ (Hana Hrušková), M-O-A (Adéla Moravcová), Pá (Pavla Tichá), korektury, grafická úprava: Jé (Jarka Holasová)